

พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย*

Buddhist 5 Precepts Moral Behaviors of the Special Program

Student of Mahamakut Buddhist University

Sirindhonrajavidyalaya Campus

ภาชิต สุขวรรณดี

Bhasit Sukhawandee

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University, Sirindhonrajavidyalaya Campus, Thailand.

Email: bhasitsukhawandee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการรักษาศีล 5 และปัจจัยความแตกต่างที่มีต่อพฤติกรรมการรักษาศีล 5 2) เพื่อศึกษาปัจจัยสนับสนุนที่มีต่อการรักษา ศีล 5 ของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย พ.ศ. 2561 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 101 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรทั้งหมด ใช้สถิติการบรรยาย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมานอ้างอิง ได้แก่ การทดสอบค่าที การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว แล้วนำมาวิเคราะห์ประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

1) นักศึกษา มีพฤติกรรมการรักษาศีล 5 โดยรวมในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.50 จำแนกในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านความเกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.00 2) ด้านความสนใจในพระพุทธศาสนา อยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 3.00 3) ด้านการศึกษาหลักธรรม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.00

2) การทดสอบสมมติฐานพบว่า นักศึกษา ที่มีเพศ อายุ แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการรักษา ศีล 5 ข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ และข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

คำสำคัญ: พฤติกรรม; การรักษาศีล 5; นักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ

*Received October 21, 2018; Revised November 8, 2018; Accepted February 23, 2019

Abstracts

This article aims to study the behavior of Keeping the 5 precepts. And the difference in the behavior of the 5 precepts, to study the supportive factors for the 5 precepts of special program students of Mahamakut Buddhist University, Sirindhornrajavitayalaya Campus, 2018, a total of 101 samples.

The research tool is Questionnaires which collect data from all population groups, using descriptive statistics, namely, frequency, percentage, mean, standard deviation And inference statistics or references, including t-test One-way variance testing If there are significant statistical differences, Will, test the differences in pairs With the Scheffé method and then analyzed and processed with the social science program computer. The results of the research were found as follows:

(1) The special program student has Kept the 5 precepts was rated at a moderate level average of 2.50. And classified on each side. Are as follows; 1) family relationship factor getting the mean score was 3.00. 2) The interesting in Buddhism. The mean score was 3.00. 3) Dhamma study has a mean rate at 3.00.

(2) The results of the hypothesis test showed that special program students with different gender, age the behavior of keeping the 5 precepts is not different. Students have different education level. The behavior keeping of the 5 precepts, except for the killing of animals. And the second, except for theft. The difference was statistically significant at the 0.05 level. This is based on the research hypothesis.

Keywords: Behavior; Keeping the 5 precepts; The special program students

บทนำ

มนุษย์เป็นสัตว์สังคม เป็นสัตว์ประเภทที่ต้องอยู่ร่วมกันเป็นหมู่เป็นพวกเป็นคณะ เป็นลำดับต่อกันมา เมื่อยังอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มน้อย ปัญหาทั้งปวงย่อมไม่เกิด หรือเกิดแต่ก็น้อย ไม่ยากที่จะแก้ไขได้แต่เมื่อมนุษย์อยู่ร่วมกันมากขึ้นปัญหาของสังคมมากขึ้น มีความยุ่งยากซับซ้อนที่จะแก้ปัญหานั้นได้ เมื่อเวลาเกิดปัญหาขึ้นและมีความยุ่งยากซับซ้อนในการอยู่ร่วมกัน สังคมจึงต้องมีข้อตกลงร่วมกัน เพื่อเป็นบัญญัติของสังคม ซึ่งหมายถึง กฎ กติกา ระเบียบของสังคม เพื่อที่จะทำให้สังคมมีความสงบสุข มีระเบียบกฎเกณฑ์ เพื่อควบคุมความประพฤติของคนในสังคมให้อยู่ในความเรียบร้อย ดังที่เสถียร โกเศศ (2507) กล่าวไว้ว่า “คนและสัตว์เดรัจฉานย่อมมีการกิน การนอน การสืบพันธุ์ เสมอกัน แต่สิ่งที่ทำให้คนต่างจากสัตว์เดรัจฉาน คือ “ธรรม” และสิ่งที่จะนำคนให้เข้าถึงธรรมได้ซึ่งนั่นก็คือ ระเบียบและกฎเกณฑ์ ในทางพระพุทธศาสนา เรียกว่า “ศีล” พระพุทธศาสนาเป็นสถาบันหลักของชาติไทย ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ นับถือพระพุทธศาสนา ปัจจุบันด้วยสาเหตุหลายประการที่ส่งผลให้สังคมไทยกลายเป็นสังคมที่มีปัญหา เช่น การใช้ความรุนแรง ปัญหาการลักขโมย ปัญหาการเบียดเบียนแย่งชิงทรัพย์สินของกันและกัน ปัญหาการล่องละเมิดทางเพศในรูปแบบต่างๆ ปัญหาการนอกใจคู่สมรส ปัญหาการฉ้อโกงด้วยกลและวิธีการต่างๆ ปัญหาการมั่วสุมเสพสารเสพติดของคนในสังคม เหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาที่เพิ่มและทวีความรุนแรงขึ้นทุกวันจนกลายเป็นปัญหาที่ยากจะแก้ไขได้ ปัญหาที่กล่าวถึงนี้ ล้วนเป็นปัญหาที่เกิดจากการล่องละเมิดศีล 5 ซึ่งเป็นหลักจริยธรรมขั้นพื้นฐานของมนุษยชาติ สภาวะทางสังคมในปัจจุบันที่มีการขับเคลื่อนและเกิดการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตของคนในสังคมอย่างมากและรวดเร็ว กระแสการพัฒนาด้านเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างรุนแรง จากสภาพการเปลี่ยนแปลงโดยบริบททางสังคม เศรษฐกิจ เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ส่งผลถึงการรับรู้ความรู้สึก ทักษะชีวิตและค่านิยมของคนในสังคมปรับเปลี่ยนไปในทางที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะค่านิยมในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ประกอบกับปัญหาด้านพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมที่ปรากฏตามภาพข่าวทางสื่อต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์มือถือ หนังสือพิมพ์อินเทอร์เน็ต เป็นต้น

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. (2560) เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของเยาวชนไทย” ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 15 - 16 พฤศจิกายน 2555 จากประชาชนทั่วประเทศ จำนวน 1,245 หน่วยตัวอย่าง กระจายทุกภูมิภาค ทุกระดับการศึกษาและกลุ่มอาชีพ กรณีปัญหาของเยาวชนไทยที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ จากการสำรวจ พบว่าประชาชน ร้อยละ 56.71 ระบุว่าสาเหตุของปัญหาที่ทำให้ผลการเรียนของเยาวชนตกต่ำ เกิดจากการที่เยาวชนสนใจเรื่องของเกมมากเกินไป รองลงมา ร้อยละ 38.96 ระบุว่าเกิดจากเยาวชนให้ความสนใจสื่อเพื่อความบันเทิงมากขึ้น ทำให้ความสนใจในการศึกษาหาความรู้ลดน้อยลง และอีกร้อยละ 36.22 ระบุว่าเพราะพ่อแม่ทุ่มเวลาหาเงิน

48 วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2562)

ทำงาน และใช้เงิน ใช้เทคโนโลยีเล็งดูเด็ก ในขณะที่ประชาชนร้อยละ 31.49 ระบุว่าสาเหตุมาจากคุณภาพของครูผู้สอน และร้อยละ 23.45 ระบุว่าเป็นเพราะสื่อการเรียนการสอนที่ทำให้เยาวชนนั้นมีผล การเรียนที่ตกต่ำ ทำยสูญปัญหาของเด็กและเยาวชนที่ประชาชนยังคงเป็นห่วงมากที่สุด ได้แก่ ร้อยละ 56.55 ปัญหายาเสพติดทั้งในและ นอกสถานศึกษา รองลงมา ร้อยละ 22.41 ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ในขณะที่ ประชาชน ร้อยละ 13.17 ระบุว่า ปัญหา การลอกเลียนแบบจากสื่อต่างๆ และ ร้อยละ 5.38 ปัญหาความรุนแรงการทำร้ายร่างกาย การทะเลาะวิวาท และการตบตีกัน ปัญหาต่างๆ ที่กล่าวมานี้ล้วนเกิดจากการละเมิดศีล 5 ทั้งสิ้น

จากสภาพการณ์ที่กล่าวมาในเบื้องต้น ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการพัฒนานักศึกษา โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ จึงกำหนดประเด็นปัญหาที่จะศึกษา คือ นักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย มีพฤติกรรมการรักษาศีล 5 หรือไม่อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ
2. เพื่อเปรียบเทียบการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการที่มีความเกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว ความสนใจในพระพุทธศาสนา การศึกษาหลักธรรมที่ต่างกัน
3. เพื่อทราบปัญหาและข้อเสนอแนะในการรักษาศีล 5

สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาที่มีความเกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว ความสนใจในพระพุทธศาสนา การศึกษาหลักธรรมต่างกัน มีการรักษาศีล 5 ที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยในเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่นักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามปราน จังหวัดนครปฐม จำนวน 101 คน

กรอบแนวคิดและการกำหนดตัวแปร

การวิจัยนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษาไว้ ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ในด้าน เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการรักษาศีล 5

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ใน 3 ด้านคือ 1) ด้านความเกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว 2) ด้านความสนใจในพระพุทธศาสนา และ 3) ด้านการศึกษาหลักธรรม

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยในเชิงสำรวจ (Survey Research) ได้แบ่งข้อมูลที่ใช้ออกเป็น 2 ลักษณะ ดังนี้

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ แบบสอบถามจำนวน 101 ชุด

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสาร ตำราวิชาการ แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม 1 ชุด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 3 ข้อ ลักษณะของคำถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ใน 8 ด้าน ๆ ละ 5 ข้อ รวมเป็น 15 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert) แบ่งออกเป็น 4 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1) ศึกษาค้นคว้าเอกสารต่าง ๆ บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษา วิจัยโดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือ แบบปลายปิดและแบบปลายเปิด 3) ตรวจสอบเครื่องมือและแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสมทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม 4) นำ

เครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้อง สมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหาและความเหมาะสมของ คำถาม 5) นำแบบสอบถามหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม (ธีระศักดิ์ อุ่ น อารมณฺ์เลิศ, 2549)

ค่าดัชนี IOC ที่คำนวณได้มากกว่า หรือเท่ากับ 0.06 แสดงว่าข้อคำถามใน แบบสอบถามมีความสอดคล้อง สามารถนำไปใช้ได้ โดยผลการวิเคราะห์ได้ค่าดัชนีความ สอดคล้องมีค่าระหว่าง 0 ถึง 1 ซึ่งมากกว่า 0.06 ทุกข้อ เมื่อผู้ทรงคุณวุฒิได้ตรวจสอบความ ถูกต้องเสร็จแล้ว จึงนำไปใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับกลุ่ม ตัวอย่าง คือประชาชนในเขตพื้นที่ใกล้เคียง จำนวน 30 คน จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมา ปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ นำข้อมูลที่ได้ไปทดสอบวัดความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาช (Cronbach) ผลจากการทดสอบ ได้ค่าความ เชื่อมั่นของเครื่องมือเท่ากับ 0.87 (กัลยา วาณิชบัญชา, 2548) และนำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไป ใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิจัยนี้ได้ดำเนินการโดยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเครื่อง คอมพิวเตอร์โปรแกรมทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าสถิติพื้นฐาน คือ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสาม พราน จังหวัดนครปฐม โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อ พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราช วิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ด้าน เพศ โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ส่วนด้าน อายุ ระดับการศึกษา ใช้การทดสอบความ แปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ เชฟเฟ่ (Scheffé)

วิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขพฤติกรรมรักษาศีล 5 ของ นักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ มหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราช วิทยาลัย ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยใช้การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 101 คน เพศชาย มีร้อยละ 42.6 และ เพศหญิง มีร้อยละ 57.4 นักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 21-35 ปี มีร้อยละ 56.4 รองลงมา ระหว่าง 36 - 50 ปี มีร้อยละ 22.8 ต่ำกว่า 20 ปีและตั้งแต่ 51 ปี ขึ้นไป มีร้อยละ 10.9 และ 9.9 เป็นลำดับกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีร้อยละ 31.7 รองลงมาชั้นปีที่ 1 มีร้อยละ 28.7 และชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 มีร้อยละ 21.8 และ 17.8 เป็นลำดับกัน

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาฯ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา พบว่า นักศึกษาภาคนอกเวลาราชการ ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ดังนี้

1) ด้านความเกี่ยวข้องกับสมาชิกในครอบครัว ของนักศึกษาฯ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา มีพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

2) ด้านความสนใจในพระพุทธศาสนา ของนักศึกษาฯ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา มีพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

3) ด้านการศึกษาหลักธรรม ของนักศึกษาฯ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา มีพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

4) พฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ ของนักศึกษาฯ จำแนกตาม ระดับชั้นปีการศึกษา มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) พบว่า ระดับชั้นการศึกษา ปีที่ 1 และปีที่ 4 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

5) พฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ ของนักศึกษาฯ จำแนกตาม ระดับชั้นปีการศึกษา มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) พบว่า ระดับชั้นการศึกษา ปีที่ 3 และปีที่ 4 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

6) พฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 3 เว้นจากการประพฤติดินในกาม ของนักศึกษาฯ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษามีพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

52 วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2562)

7) พฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 4 เว้นจากการพูดปด ของนักศึกษาฯ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา มีพฤติกรรมรักษาศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

8) พฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราของมีนเมา ของนักศึกษาฯ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา มีพฤติกรรมรักษาศีล 5 ไม่แตกต่างกัน

9) พฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ทุกด้านโดยรวม ของนักศึกษาฯ จำแนกตามระดับชั้นปีการศึกษา มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ทุกด้านโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffé) พบว่า ระดับชั้นการศึกษา ปีที่ 3 และปีที่ 4 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องนี้ มีข้อค้นพบ ที่เด่นๆเห็นควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

พฤติกรรมรักษาศีล 5 ข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ พบว่า นักศึกษาฯ มีพฤติกรรมรักษาศีล 5 ข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.00 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีรายละเอียดคือ มากที่สุดด้านละเว้นจากการเบียดเบียนมนุษย์และสัตว์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.63 และน้อยที่สุดคือห้ามปรามเมื่อเห็นคนทะเลาะกันโดยมีค่าเฉลี่ย 2.75 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระประพนธ์ศักดิ์ ธีรธมโม (2560) พบว่า การนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน ด้านที่ 1. เว้นจากการฆ่าสัตว์ ด้วยตนเอง และไม่ใช้ให้ผู้อื่นฆ่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ และในปัจจุบันประชาชนส่วนใหญ่เข้าใจหลักศีลข้อนี้ถูกต้องแต่ไม่สามารถจะปฏิบัติให้สมบูรณ์ได้ เพราะความจำเป็นในการดำรงชีวิต และเชื่อว่าการฆ่าสัตว์เป็นบาปมีผลทั้งในชาตินี้และชาติหน้า ผู้ที่ปฏิบัติที่ขาดความเข้าใจอย่างถูกต้องในการรักษาศีลจะเข้าใจว่าการรักษาศีลยากเกินไปจึงไม่รักษาศีล

พฤติกรรมรักษาศีล 5 ข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ พบว่า นักศึกษาฯ มีพฤติกรรมรักษาศีล 5 ข้อที่ 2 เว้นจากการลักทรัพย์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.98 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีรายละเอียดคือ มากที่สุดด้านละเว้นจากการฉ้อโกงผู้อื่น อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.59 และน้อยที่สุดคือด้านยืมเงินหรือสิ่งของของเพื่อนแล้วส่งคืนตามเวลา มีค่าเฉลี่ย 2.75 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระประพนธ์ศักดิ์ ธีรธมโม (2560) ด้านที่ 2 เว้นจากการลัก ฉ้อของผู้อื่นด้วยตนเองและไม่ใช้ให้ผู้อื่น ลัก ฉ้อ จากการวิจัย พบว่า การนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน ด้านที่ 2. เว้นจากการลัก ฉ้อของผู้อื่นด้วยตนเองและไม่ใช้ให้ผู้อื่น ลัก ฉ้อ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ข้อที่ 3 เว้นจากการประพาศในกาม พบว่า นักศึกษา มีพฤติกรรมรักษาศีล 5 เกี่ยวกับศีลข้อที่ 3 เว้นจากการประพาศในกาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.60 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีรายละเอียดคือ มากที่สุดด้านรักและซื่อสัตย์ต่อแฟนหรือภรรยา อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.58 และน้อยที่สุดคือด้านเคยประพาศนอกใจแฟนหรือภรรยาโดยมีค่าเฉลี่ย 1.41 กิเลสกาและองค์ประกอบภายนอก คือ สิ่งแวดล้อมคือตัวบุคคล โอกาสที่เอื้ออำนวย ค่านิยม เรียกว่า วัตถุกาม การแก้ไขพฤติกรรมทางเพศสัมพันธ์ ต้องอาศัยภาครัฐบาล และภาคเอกชนร่วมกันช่วยจัดปัญหาจริยธรรมทางเพศสัมพันธ์ด้วยวิธีการปฏิบัติตามหลักจริยธรรมในพุทธปรัชญา

พฤติกรรมการรักษาศีล 5 ข้อที่ 4 เว้นจากการพูดปด พบว่า นักศึกษา มีพฤติกรรมรักษาศีล 5 ข้อที่ 4 เว้นจากการพูดปด โดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 2.03 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีรายละเอียดคือ มากที่สุดด้านเคยพูดชมเชยยกย่องเพื่อน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 3.04 และน้อยที่สุดคือด้านพูดโกหก โดยมีค่าเฉลี่ย 1.39 ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พัชรินทร์ รุจิรานุกูล, ธันวดี ดอนวิเศษ (2560) พฤติกรรมรักษาศีล 5 ข้อ 4 เว้นจากการพูดเท็จ ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี อยู่ในระดับผิมนาน ๆ ครั้งพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีพฤติกรรมผิมนาน 3 อันดับแรก คือชอบพูดไร้สาระ ชอบพูดคำหยาบ ไม่สุภาพกับผู้อื่น และชอบพูดโกหกกับผู้อื่น และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัทมา ผาดจันทิก และคณะ (2551) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกาปฏิบัติตนตามศีล 5 ในชีวิตประจำวันของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ศีล 5 ที่นักศึกษามักจะละเมิมนานที่สุด คือศีลข้อ 4 เรื่องการพูดไร้สาระ

พฤติกรรมรักษาศีล 5 ข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราของมึนเมา พบว่า นักศึกษา มีพฤติกรรมรักษาศีล 5 ข้อที่ 5 เว้นจากการดื่มสุราของมึนเมาโดยรวมอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย 1.80 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน มีรายละเอียดคือ มากที่สุดด้านไม่ดื่มสุราหรือเสพของมึนเมาจากจนขาดสติ และยุ่งเกี่ยวกับสารเสพติดชนิดอื่นนอกจากสุรา อยู่ในระดับน้อย โดยมีค่าเฉลี่ย 1.92 และน้อยที่สุดคือด้านไม่ดื่มสุราหรือเสพของมึนเมา โดยมีค่าเฉลี่ย 1.59 ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระประพันธ์ศักดิ์ อธิธมโม (2560). พบว่า การนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียน ด้านที่ 5. เว้นจากเว้นจากการดื่มสุราและเมรัย อันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ นักศึกษา ในปัจจุบันมีความเข้าใจโทษของการเสพสุราเมรัย คือการสิ้นเปลืองทรัพย์ เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุทางยานพาหนะ เกิดโรคต่าง ๆ แรงจูงใจในการดื่มสุรา คือ เพื่อผ่อนคลายความเครียด เพื่อให้เข้ากลุ่มกับเพื่อนๆ ได้และอยากดื่มมึนน้อย

การดื่มสุราและเมรัยอันเป็นที่ตั้งแห่งความประมาท โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากจากข้อค้นพบ ที่ได้จากการวิจัยพบว่ามีปัจจัยบางข้อที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานคือ ระดับชั้นปี

54 วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2562)

การศึกษา มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ข้อที่ 1 เว้นจากการฆ่าสัตว์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) ดังตารางวิเคราะห์ ทุกด้านโดยรวม จำแนกตามระดับชั้นการศึกษาด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffé) พบว่า นักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาศีล 5 ทุกด้านโดยรวม แตกต่างกับกับชั้นปีที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนนอกนั้นไม่พบความแตกต่างเป็นรายคู่ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรินทร์ รุจิรานุกูล, ธันวดี ดอนวิเศษ, (2560). ระดับพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี พบว่า โดยรวมไม่เคยผิด เรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากผิดมากไปหาน้อย คือศีลข้อ 4 ศีลข้อ 1 ศีลข้อ 5 ศีลข้อ 3 และศีลข้อ 2 ซึ่งจากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าในศีล 5 นักศึกษาจะรักษาได้มากที่สุดคือ ศีลข้อที่ 2 และจะผิดมากที่สุดคือศีลข้อที่ 4 ซึ่งเป็นเรื่องของการพูด เช่นการพูดไร้สาระ การพูดคำหยาบไม่สุภาพกับคน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่องนี้แล้ว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย โดยแบ่งเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า ควรส่งเสริมให้นักศึกษามีการปฏิบัติธรรมและรักษาศีลมากขึ้น มีร้อยละ 62.37 โดยเสนอแนะว่าหน่วยงานของรัฐ องค์กรหรือสถาบันการศึกษา คณะสงฆ์ วัดต่างๆหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายส่งเสริมให้มีการปฏิบัติธรรมและรักษาศีลมากขึ้น โดยเฉพาะ การรักษาศีล 5 ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะลดปัญหาอาชญากรรม ความรุนแรง และอบายมุขให้ลดน้อยลง ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้นักศึกษาและประชาชนได้ปฏิบัติธรรมและรักษาศีลมากขึ้น ให้เข้าใจในเรื่องของศีลและทราบถึงโทษของการล่วงละเมิดศีล ส่งเสริมให้มีการเข้าค่ายคุณธรรมหรือค่ายพุทธบุตร เข้มงวดกับการจัดระเบียบสังคม ปราบปรามอบายมุขทุกรูปแบบ เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมจึงควรสอนศีลธรรมตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้มีโอกาสรักษาศีล ไม่ส่งเสริมให้มีการขายสุราในสถานที่ที่เด็กและเยาวชนเข้าไปใช้บริการ ไม่ส่งเสริมให้มีการขายหวยทั้งใต้ดินและบนดิน ส่งเสริมให้คนมีอาชีพสุจริต สามารถดำรงชีพได้อย่างปลอดภัย

2) ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้

จากการทดสอบสมมติฐานของการวิจัยที่ได้กำหนดไว้ พบว่ามีปัจจัยสนับสนุนคือ

- 1) การพูดคุยหรือสนทนาธรรมกับเพื่อนๆ
- 2) มีโอกาสไปพักที่วัดและอยู่ปฏิบัติธรรม
- 3) ศึกษา

ธรรมจากหลักสูตรพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ 4) ศึกษาธรรมจากโครงการเข้าค่ายคุณธรรมหรือค่ายพุทธบุตร 5) ศึกษาธรรมจากการอ่านหนังสือธรรมะและสิ่งตีพิมพ์ มีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการศึกษาศีล 5 ดังนั้น หน่วยงานของรัฐ องค์กรหรือสถาบันการศึกษา คณะสงฆ์ วัดต่างๆหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะได้กำหนดแผน นโยบาย รูปแบบ งบประมาณ นำไปสู่การปฏิบัติผลักดันส่งเสริมสนับสนุน ให้นักศึกษาและประชาชนได้มีโอกาสศึกษาศีลปฏิบัติธรรมกันมากยิ่งขึ้น อันจะเป็นส่วนสำคัญในการลดปัญหาอาชญากรรม ความรุนแรง และอบายมุขต่างๆ ที่กำลังกลายเป็นปัญหาสังคมอยู่ในเวลานี้ โดยคำนึงถึงปัจจัยสนับสนุนที่มีความสัมพันธ์กับการรักษาศีล 5 ดังที่กล่าวแล้ว

เอกสารอ้างอิง: References

- กัลยา วานิชบัญชา.(2548). *สถิติสำหรับงานวิจัย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Wanichbancha. K. (2005). *Statistics for research*. Bangkok: Department of Statistics. Bangkok: Chulalongkorn University.
- ธีระศักดิ์ อุ่นอารมณเลิศ. (2549). *เครื่องมือวิจัยทางการศึกษา: การสร้างและการพัฒนา*. นครปฐม: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Unarromlert. T. (2006). *Educational research tools: creation and development*. Nakhon Pathom: Faculty of Education Silpakorn University.
- ปัทมา ผาดจันทิก. (2551). *รายงานการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการปฏิบัติตนตามศีล 5 ในชีวิตประจำวันของ นักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*. ปทุมธานี: คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Phadchanthuk. P. (2008). *Research report on Self-practice behaviors according to the 5 precepts in daily life of Rajamangala University of Technology Thanyaburi*. Pathum Thani: Faculty of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Mongkhon Thanyaburi.
- พระประพันธ์ศักดิ์ ธีระมโ. (2560). การนำศีล 5 ไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อส่งเสริมจริยธรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาโรงเรียนหนองแค (สรกิจพิทยา) จังหวัดสระบุรี. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์* 2(1), 117-132.
- Phra Prapansak Thiradhammo. (2017). Applying the 5 precepts to use in daily life to promote the ethics of students at grade level. Secondary School, Nong Khae School (Sorakit Phittaya), Saraburi Province. *The Journal of MCU Buddhapanya Review* 2 (1), 117-132.

56 วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน 2562)

พัชรินทร์ รุจิรานุกูล. ธันวดี ดอนวิเศษ. (2560). แนวทางการส่งเสริมพฤติกรรมการรักษาศีล 5 ของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 25(49), 269-289.

Ruchiranukul. P. Thanwadee Donwiset. (2017). Guidelines for Promoting the Behavior of Preserving the 5 precepts of faculty students Education, Rambhai Rajabhat University. *Journal of Humanities and Social Sciences*, 25 (49), 269-289.

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). *พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, Mahachulalongkornrajavidyalaya University. (1996). *Thai Tipitakas*. Bangkok: MCU Press.

เสฐียรโกเศศ. (2507). *หิตอปเทศ*. กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.

Sethirakoset. (2507). *Hitopdesa*. Bangkok: Amon Printing.

อมร อำไพรุ่งเรือง. (2554). *การศึกษาพฤติกรรมการรักษาและการล่วงละเมิดศีล 5 ของพุทธศาสนิกชนกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพระพุทธศาสนา. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Aumpairungrueng. A. (2011). *Study of treatment behaviors and abuse of the five Precepts of Buddhists*, Bangkok. Philosophy thesis Department of Buddhism. Mahachulalongkorn University Rajanagarindra College.

